

1037 Budapest,
Bojtár u. 64-66.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/923-8/2018</u>	
Érkezett: 2019 JAN 22.	
Példány: <u>1</u>	Készítőiroda:
Melléklet: <u>db</u>	<u>du</u>

Alkotmánybíróság
Budapest,
1015
Donáti utca 35-45.

jogi képviselő: dr. Rác Zsolt ügyvéd

2. sz. beadványa

Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Kf.650.046/2017/8. számú ítéletének
alaptörvény-ellenességének megállapítására indított eljárásban
Alkotmánybírósági ügyszám: IV/923-1/2018

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Kívül jegyzett és korábban csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk útján, az alábbi,

2. sz. beadvánnyal

fordulunk a Tisztelt Alkotmánybírósághoz.

Figyelemmel a jelzett Ügyszámon folyó alkotmányjogi panasz ügyében indított eljárásra, ezúton tisztelettel hivatkozunk a 24/2018. (XII. 28.) AB határozat indokolásának alábbi részeire:

„[18] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező bírósághoz fordulás joga nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz, és ezzel megindíthatja a bírósági eljárást, ha valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik, hanem hogy a jogvitát a bíróság érdemben bírálja el, és arról érdemben, végrehajtható határozatával, végérvényesen döntsön {3124/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [35]}. A 36/2014. (XII. 18.) AB határozat ezzel összefüggésben visszautalt az 59/1993. (XI. 29.) AB határozatra is, miszerint „[a] bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, »elszenvedői« a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogait és kötelezettségeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.” {36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [92]}.

[19] A bírósághoz fordulás jogából következően tehát a bíróságok a kereseti kérelem valamennyi elemének érdemi megvizsgálására (a kereseti kérelem kimerítésére) kötelesek. A kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége azt a követelményt támasztja a bírói döntéssel szemben, hogy a bíróságok érdemi vizsgálat eredményeként az ítélet rendelkező részében rendelkezzenek a kereset, illetőleg viszontkereset valamennyi eleméről.

[20] A régi Pp. a látszólagos keresethalmazat fogalmát kifejezetten nem nevesítette, azt a következetes bírói gyakorlat alakította ki. A kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége a látszólagos keresethalmazat esetében azt jelenti, hogy a bíróságnak csak egyetlen kereseti kérelem tárgyában kell a rendelkező részben határoznia. **Amennyiben a bíróság az elsődleges kereseti kérelemnek helyt ad, a másodlagos kereseti kérelemről semmilyen formában nem kell határoznia. Amennyiben azonban az elsődleges kereseti kérelmet a bíróság nem találja alaposnak, szükségképpen meg kell vizsgálnia és el kell bírálnia a**

másodlagos kereseti kérelmet. Ez a megközelítés egyenesen következik a régi Pp. alábbi rendelkezéseiből. A régi Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A régi Pp. 213. § (1) bekezdése szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben, illetőleg a 149. § alapján egyesített perekben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. A régi Pp. 215. § (1) bekezdése értelmében pedig a bíróság döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen.

[21] 3. Miként arra az Alkotmánybíróság a régi Pp. szabályaival összefüggésben már számos alkalommal rámutatott, a felülvizsgálati eljárás olyan rendkívüli perorvoslat, melynek célja a jogerős döntés anyagi jogi és eljárásjogi jogszerűségének vizsgálata. Ha a Kúria olyan jogszabálysértést állapít meg, amely kihatott az ügy érdemére, hatályon kívül helyezi a jogerős ítéletet (és ha szükséges, az elsőfokú ítéletet is), vagy ha ennek feltételei fennállnak, az ítéletet (ítéleteket) megváltoztathatja. A felülvizsgálati eljárásban a megváltoztató döntés meghozatalának lehetőségével a Kúria akkor élhet, ha a jogszabálysértő döntés helyett új döntés meghozatalához rendelkezésre áll valamennyi szükséges tény, adat {3063/2017. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [46]}.

[22] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből, és különösen a bírósághoz fordulás jogából mint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik részjogosítványából ugyanakkor az következik, hogy a Kúria felülvizsgálati ítélete tartalmának alaptörvényi korlátja, hogy amennyiben a Kúria a felülvizsgálati kérelem keretei között a jogerős ítéletet megváltoztatja és a felperes kereseti kérelmét elutasítja, ez a döntés nem eredményezheti azt még látszólagos keresethalmazat esetén sem, hogy az eshetőleges kereseti kérelmek valamely elemét egyetlen bírói fórum sem vizsgálja meg érdemben. Ellenkező esetben ugyanis sérül a felperes azon, az Alaptörvényben rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból közvetlenül következő joga, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogokat és köteleességeket érdemben elbírálja.

[23] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy amikor a Kúria felülvizsgálati ítéletében a jogerős közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú közbenső ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította, **ezáltal az indítványozó keresetét akként utasította el jogerősen, hogy az eshetőleges kereseti kérelmének egyik elemét egyetlen bírói fórum sem bírálta el érdemben.** Mindez azt jelenti, hogy a Kúria ilyen tartalmú döntése ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező bírósághoz fordulás joga elvi tartalmával. A Kúria ítéletében ugyanis nem az elsődleges kereseti kérelem, hanem a kereset egészének alaptalanságát állapította meg. Az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok ugyanakkor az ítéletük indítványozó számára kedvező tartalmából következően, a régi Pp. szabályainak és a következetes bírói gyakorlatnak megfelelően kizárólag az elsődleges kereseti kérelemről dönthettek. Miközben a Kúria ítéletében is rögzítette, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében nincs lehetősége az eshetőlegesen megfogalmazott másodlagos kereseti kérelem érdemi vizsgálatára, arra azonban a régi Pp. rendelkezései is kétséget kizáróan lehetőséget biztosítottak volna a Kúria számára, hogy olyan tartalmú felülvizsgálati ítéletet hozzon, amely lehetővé teszi a másodlagos kereseti kérelem alsóbb fokú bíróságok általi érdemi megvizsgálását. Ennek az Alaptörvényből is következő kötelezettségének a Kúria azonban nem tett eleget.

[24] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a megsemmisített bírósági ítélet tartalmát semmilyen formában nem vizsgálhatta, így a döntése nem jelent állásfoglalást az indítványozó másodlagos kereseti kérelme megalapozottsága tekintetében.

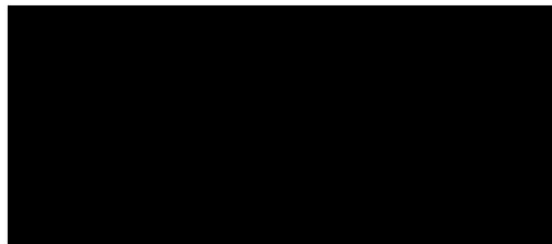
1037 Budapest,
Bojtár u. 64-66.

[25] Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség megállapítására és a támadott bírói döntés megsemmisítésére tekintettel nem vizsgálta az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét állító indítványi elemet. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint ugyanis, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak egy részét az Alaptörvény valamely rendelkezésébe ütközőnek minősítik, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alaptörvényi rendelkezés esetleges sérelmét a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben érdemben nem vizsgálja {18/2016. (X. 20.) AB határozat, Indokolás [21]}. Az Alkotmánybíróság ezt a gyakorlatát a bírói döntések alkotmányossági vizsgálata körében is követi {legutóbb: 3219/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [37]}"

Álláspontunk szerint a kereseti kérelem különböző indoklásainak vizsgálatára értelmezhető a fent idézett AB döntés (különös tekintettel a kiemeléssel jelzett részekre), és mint ilyen alátámasztja az alkotmányjogi panaszunk megindítása tekintetében korábban benyújtott beadványunkban foglaltakat, mely szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogunk sérült a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta a kereseti kérelmünket azon vonatkozásban, mely szerint a támadott közigazgatási határozat tényleges indokolást nem tartalmazott, ennek következtében felülbíráltra alkalmatlan volt.

A másodfokú bíróság megváltoztatta a részünkre kedvező első fokú bírósági döntést, annak indokolását nem fogadta el, és a keresetet elutasította. Viszont ennek következtében elbírálatlanná vált az előbb ismertetett kereseti kérelmünk, vagyis egyik bíróság sem foglalkozott érdemben, hogy az alperesi határozat nem felelt meg a Ket. rendelkezéseinek, nem volt tényleges indokolása, nem tartalmazta a konkrét mulasztások megjelölését és ezáltal sértette az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való jogunkat.

Kelt: Budapest, 2019. január 17.

dr. Rácz Zsolt
ügyvéd
BÜK 4178
KASZ:36067576
Ü-14132